

FÜGGETLEN MAGYARORSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felolós szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
füzet.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8 .

Bajai polgár Baján vásárolj!

Öles plakátok, nagy reklám invitálta a Szent Imre ünnepekre és a Szent István hétre a vidéki polgárokat Budapestre. Helyes ez az akció, mely a magyar fővárosnak idegenforgalmat kíván teremteni, mely a Szent István hét meghonosításával nemcsak országos, de lassan kiépülő nemzetközi eseményt kísérel teremteni.

Kétségtelen, hogy a Szent István hétnek megvan a nagy, vonzó hatása. Rengeteg keresik fel a fővárost a Nagybaldogasszony és a Szent István közötti napokban. A közel százezer főnyi vidéki mellett immár több ezer külföldi is akad, akik ilyenkor az utiprogramjukba beleillesztik Budapestet és nem bányák meg ezt az elhatározásukat, mert kétségtelen, hogy a világ egyik legszebb fekvésű, legmodernebb és legvendég szeretőbb metropoliszában a város szépsége mellett megtalálják és meglátják ilyenkor a magyar falu, a magyar népviselet lelkét és minden tarka szépségét is.

A Szent István hetet idegenforgalmi és külpolitikai szempontokból továbbfejlesztési, emelni kell. De ugyanakkor nagyon kell vigyáznunk arra, hogy a főváros e téren ne legyen ártalmára a vidéknek, főképpen pedig, hogy Budapest a magyar vidéki ipart és kereskedelmet meg ne károsítsa. Hiszen tagadhatatlan, hogy a Szent István héten rengetegen a Budapestre utazó vidékiek közül abba abba a kísértésbe esnek, hogy hosszabb időre terjedő mindennemű közszükségletüket a fővárosban szerezzék be. Különösen a ruházati és divatcikkekben nagy a vidékiek beszerző készsége ilyenkor, amivel pedig súlyosan megkárosítják a helyi szövő, cipész, egyéb kézműiparost és főleg a helyi kereskedelmet.

Most, amikor Bajáról is sokan mennek és mennek a fővárosba, mi a Budapestre utazókhoz fordulunk. Nyíltan és őszintén felkérjük őket arra, hogy ne vigyék az itthon megtakarított pénzüket Budapestre. Zárandokoljanak fel a szép egyházi ünnepségre lelki épülés céljából, szórakozzanak a nagyváros ezernyi szórakoztató forgatagában, de ne vásároljanak Pesten semmi olyat, amit hasonló, vagy talán még jobb minőségben Baján is megkaphatnak. Mert Baja az a város, ahol az iparos, a kereskedő erkölcs még ma is olyan tiszta és becsülettel magaslaton áll, amint azt az ország egyetlen városában és Budapestben sem találjuk.

Kevesen tudják, hogy a bajai kereskedő fogalom a magyar kereskedelemben. Különleges helyet foglal el, mert a szaktudásban, a becsületességben, az üzleti tisztességben az első helyen áll az egész országban.

És a bajai iparos?

Nincs ma Magyarországon még egy város, ahol annyi művésze, rajongója volna iparának, mint éppen Baján.

Bünt követ el önmagával szemben,

az a helybeli polgár, aki Szent István héten vagy egyébkor Pestre megy és ott igyekszik beszerezni kereskedelmi vagy ipari cikkeit. Ugyis eléggé megnyomorított bennünket Trianon, a polgárok most még a kis pénzüket is idegenben és nem idehaza költik el? Nem, ezt nem szabad egyetlen magát és városát szerető bajainak sem meg-

tennie. Ha fel is utazik valamely ünnepélyre a Budapestre utazni szándékozó a fővárosba, ne vásároljon semmit ott, amit itthon is megkap. Legyen annyira bajaiak és sovénok, hogy magukat többre becsülik, mint a főváros fényei és családok reklámjait. Utazzék, aki akar Pestre, de vásárolni mindannyian csak Baján vásároljunk!

Óriási érdeklődés kísérte a reál-gimnáziumi és rendház bővítési munkálatok vállalatbaadására kiírt versenytárgyalást.

69 ajánlatot adtak be a munkálatok elnyerésére — A pályázók tekintélyes része fővárosi és vidéki — A reál-gimnázium rajztermében tartották meg az árlejtést mintegy 60 iparos és vállalkozó jelenlétében.

Óriási érdeklődés nyilvánult meg a bajai ciszterci rendház és reál-gimnázium bővítési és átalakítási munkálataira kiírt zárt versenytárgyalás iránt. A beérkezett 69 ajánlatot déli 12 órakor kezdték felbontani s ez a munka pont három óráig tartott. A versenytárgyaláson Holczinger Tiviz igazgató helyettes elnökölt, ott voltak még Tóth Ágoston és Fekete Remig dr. ciszterci tanárok, Gáspár János reál-gimnáziumi rajztanár, Bencze Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke és Nagy Márton fővárosi építész volt bajvárosi műszaki tanácsos, a fenti munkálatok tervezője. Az ajánlatokat Nagy Márton építész bontotta fel.

A versenytárgyalást a reál-gimnázium emeletén, a rajztermében tartották meg. A rajzszalok előtt iparosok, vállalkozók ültek. Több, mint 60 iparos vett részt az árlejtésen, akik idegesen figyeltek minden elejtett szóra és szorgalmasan jegyezték a hasonszakmájú ajánlatokat, hogy azután mindenki maga kalkulálja ki az esélyeket. Az egyes ajánlatok a következők:

Az összes munkákra adott be ajánlatot Építőipari Rt. Budapest 624,285 98, gróf Széchenyi Gyula és Ruttkay Miklós Ödön az összes munkálatokra a kályhás és redőnymunkálatok kivételével 593,455 37, Centrum Rt. Budapest az összes munkálatokra 641,977 84, Reinisch és Wohl Budapest az összes munkálatokra 617,513 55 P.

A bontási, föld, kőműves, elhelyező, szigetelő, vas és vasbeton munkákra Erdélyi András Szeged (ő építette a kaszárnyákat) 371,586 03, Fehér Jenő nyug. műszaki tanácsos (ezenkívül az ács munkára is) 343,786 79, Spitznagel János építész ezenkívül a műkömunkára az ács munka elhagyásával P 461,537 18, Paulheim és Wenninger Budapest a fa, vasonredőny, kályhás burkoló s padlózó munkák nélkül az összes munkálatokra 499,718 86, Mikoleczky Ferenc és Barta 325,189 98 P, (1 százalék engedménnyel).

A bádogos munkálatokra Wolly B. la 14,364 30, Horváth Ákos 14,231 70, Rábl Béla 14,232 40 és Paszterkó Ferenc 12,830 50 P.

A padlózati munkára Császár Imre (csak a tornaterem padlózatára) 2072, Elsinger Miksa a padlózati és burkoló munkára 2086, Magyar Ruggya Rt. Budapest padlózati munkára 16,500 20, Engel Adolf és Fiai padlózó és parketta munkák 17,658 50 P.

A szobafestő és mázó munkára Pestács Sándor 18,436 06, Oliva Gyula csak mázó munkára 8,673 40, Jervovics Zsigmond csak mázó munkára 8577, Oliva Gyula szobafestő munkára 10,702 50, Vadász Antal a szobafestő és mázó munkára 18,303 20, Eperjessy, Liska és Hideg a szobafestő és mázó munkára 19,488 76, Polyakovics és társai csak mázó munkára 9,374 25, Majorics Szilveszter Fiai csak mázó munkára 11603 és vitéz Dékán Kálmán és Csandó Jenő a szobafestő és mázó munkára 17,850 15.

A fa és vasonredőny munkálatokra Kiss Jenő 7792, Magaziner Lajos ugyanarra 15,594 40, Korányi és Fröhlich ugyanarra 19,517 30, Pollák László Pécs ugyanarra 3,322 10, Justus Sándor ugyanarra 17,649 60, Magaziner Alajos csak redőnymunkálatra 7634 0, (10 százalék engedménnyel), Ledniczky és társa mindkettőre 19300 80, Paschka és társa mindkettőre 15,649 30, Ganz Pál ugyancsak mindkettőre 16,544 73 pengő.

Kályhás és tűzhely munkákra Kristmann Ferenc 14,503, Kréncisz Géza bajai vaskeresk vaskályhákra 8,892 60, Munkácsy Gyula tűzhely és kályhás munkákra 17,505, Hercegszántói téglagyár csak új cserépkályhákra 3219, Zsolnay Vilmos Pécs fayence és cserépkályhákra 8620, Molnár Lajos tűzhely munkálatokra 2810, Magyar Radiator-gyár kályhás és tűzhelymunkálatokra 4334, (alternatív ajánlat a lopol kályhával a 110—200 P), Strauda Károly csak kályhás munkára 14,252 pengő, Kovács Sándor cserépkályhákra 4071 vitéz Kara János minden lakatos munkára 11,443 70, Dienst és Illés műlakatos és kályhás munkára 15047 70 P.

Műkő és burkoló munkára ifj. Walla József 44907 15, Melocco Péter burkoló munkákra 30356 50, Mikovics István műkő munkára 8551 95, Boro-

vitz Imre Kaposvár műkő és burkoló munkákra 40654 75, Singer Bajai József műkő munkákra 13,258 20, Bajai Cementárnyár Rt Grünhut és társa burkoló és műkő munkára 42,994 10 P.

Üveges munkákra Farkas Mihály 9620 27 és Schnetzer Ernő 7179 75 P.

Parketta munkákra Bálint Lajos 13,972 35 P.

A tetőfedő munkára Dely Géza és Schwaic 6996 55, Zádor Oszkár Eternit-tetőfedés 4475 20, Szakáll Illés és társa 2944 90 P.

Az asztalos és lakatos munkára Halas György 44,102 70, Plascsevics és Székely asztalos, szegező lakatos és üveges munkákra 47039 40, Első Bajai Asztalos Társas Műhely asztalos, szegező és műlakatos munkára 53605 10 (5 százalék engedmény), Schauer és Mihálovics asztalos és lakatos munkára 63,143 56, Petrich Simon és Bili-sitz Mihály műlakatos munkára 15782 57, Szabó Ferenc asztalos, lakatos, mázó és üveges munkára 63 010 51 P.

Az ács munkára Steinmetz és Seizele 19,485 30, Várady József 27,457 40, Binder János 26 214 65 (5 százalék engedmény), Fekete Sándor 26 862 90 és Bodor László 30 000 P.

Az ajánlatokat most számítják át. Az átszámítást még tegnap megkezdették és ötten végzik: Nagy Márton építész, Holczinger Tiviz, dr. Fekete Remig, Tóth Ágoston és Gáspár János tanárok. Az átszámítási munkálatok tekintettel a 69 ajánlatra, huzamosabb időt vesznek igénybe és mintegy két hétig fognak eltartani, amikor is azután a Ciszterci Rend odaitéli a munkát a legkedvezőbb ajánlattevőknek.

Ez a nyilvános versenytárgyalás tehát azt jelenti, hogy a legáhitottabb munka: a reál-gimnázium és ciszterci rendház bővítése még szeptemberben kezdetét veszi. Risztics Szilárd és fiai cukorkagyártók, akiknek a Berényi Dániel-utcában a reál-gimnázium mellett fekvő házat vették meg, hogy azon a telken bővítsék emeletes épülettel a gimnáziumot, — szeptember 11-én adják a házat, illetve telket a rendháznak s utána azonnal megkezdődik az ott álló jelenlegi épület szétbontása.

Csehország és a gáztámadás.

Egy csehországi városban, a hagyományokkal kapcsolatban, a polgársággal gázvédelmi próbát tartottak abból a célból, hogy a civilek tudják, miként kell háboru esetén egy esetleges gáztámadással szemben védekezniük. A russzinszkói és szlovenszkói öslakosok kérdést intéztek, hogyha Csehország komolyan foglalkozik a gáztámadással és a polgári lakosságot tanítja a gáztámadás elleni védekezésre: niert a megkülönböztetés, hogy Russzinszkóban és Szlovenszkóban nem tanítják a lakosságot a gáz elleni védekezésre. Ugylátszik — megjegyzi az egyik felvidéki lap — Csehországnak nem fontos, hogy Russzinszkóban és Szlovenszkóban is emberek laknak s hogy a gáz ott is épp olyan veszélyes, mint Csehországban.

Zeiss-Icon fényképezőgépek és eszközök gyári lerakata, továbbá az ajándékfényképezőgépek ingyen kaphatók a Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Apatikusan viseli sorsát Ambrus István, a szalántai gyilkos csendőrmester.

Szeptember végén, vagy október elején tárgyalja a honvéd-törvényszék Ambrus István bűnügyét.

A szalántai kettős rablógyilkosság ügyében a vizsgálóbírói vádindítvány elkészült és az iratokat átküldték a csendőrgyűlésre, ahol a vádirat szerkesztése megkezdődött.

A csendőrgyűlés Ambrus István csendőrmestert két rendbeli rablógyilkossággal és hivatalos hatalommal való visszaélés bűntettével vádolja.

Az elvetemült gyilkos csendőrmester bűnügyének főtárgyalása előrelátóan szeptember végén, vagy október elején lesz. A katonai törvényszék elnöke, dr. Gretzmacher Károly Ambrus István bűnügyét Kiszaludai Puha Imre dr. Őrnagy-hadbíróra szignálta. A főtárgyalás előrelátólag 2 napot vesz

igénybe, habár a gyilkosság minden momentuma tisztázva van. Ambrus István részére a hozzátartozók eddig még nem gondoskodtak külön védőről és így valószínű, hogy a hadbíróság fog Ambrus részére hivatalosan kirendelni védőt.

Minden valószínűség mellett szól, hogy Ambrus István kegyelmi kérvényét a kormányzó el fogja utasítani és nem fog kegyelmezési jogával élni.

Ambrus István apatikusan viseli sorsát, csak az keseríti el, hogy hozzátartozói már harmadik hónapja nem látogatták meg. Napokon át szótlanul ül cellájában. Ha kérdezik, alig felel s egyedül csak a lelkiállással érintkezik.

A kereskedelemügyi miniszter két fontos közzsállítási körrendelete.

A kereskedelemügyi miniszternek tudomására jutott, hogy igen sok versenyárgyalási határnap megállapítása nem a Közzsállítási Szabályzat 16. §. 7-ik pontjában megszabott 30, illetve 15 napi legrövidebb időköz betartásával történik meg, illetve versenyárgyalási hirdetések nem a kellő időben publikáltak. Az iparosok és vállalkozók ismételt panaszt emeltek, hogy a hirdetések késedelmes publikálása miatt még az előirt legrövidebb időköz sem áll rendelkezésükre. A kereskedelemügyi miniszter ezért körrendeletet intézett valamennyi szakosztályhoz, valamint alárendelt hatóságához, hivatalhoz, intézményhez és üzemhez, amelyben felhívja őket arra, hogy az ajánlatok benyújtásának határ napját ezentul feyelemli felelősség terhe mellett a Közzsállítási Szabályzatban megszabott időközök betartásával állapítsák meg.

Ugyanakkor a miniszter kiadott egy másik körrendeletet is, amely szószentri szövegében a következő:

„A szakiparosok részéről panaszt tettek amiatt, hogy az állami és más hatósági építkezéseknél, különösen a

költségvetés és az esetleg szükséges tervrajz megtekintése, illetve megszerzése nagy nehézségekkel jár s ezáltal a szakiparos mesterek az ajánlat megtevének lehetőségétől sok esetben el esnek.

Felhívom tehát Cimet, gondoskodjék arról, hogy az esetben, ha az építkezés nem a kiíró hatóság székhelyén történik, a kiírási művellet és általában az ajánlattételhez szükséges adatok a költségvetéssel együtt, valamint az ajánlattételhez esetleg szükséges tervrajz másolat példányát az építkezés helyén a város mérnöki hivatalában, illetve a község elöljáróságánál az érdekeltektől iparosok által megtekinthető, illetve megszerzhető legyen, miért az említett iratoknak legalább 3 példányát a versenyárgyalási hirdetés kibocsátásával egyidejűleg feltétlenül oda megküldendő.

Azt a körülményt, hogy a szóbanlevő adatok hol tekinthetők be, illetőleg hol szerzhetők be, a versenyárgyalási hirdetés természetesen fel kell tüntetni.”

Török eredetű alagutak húzódnak a város több utcája és épületei alatt.

A török hódoltság idején a mai polgári iskola helyén állott a törökök várfészke.

Történelmi adatok támogatják azt a feltevést, hogy a 150 éves török uralom Magyarországon mély nyomokat hagyott. A törökök minden városban, ahová befészkelődtek és megvetették a lábukat, új törökös építkezéseket hajtottak végre. Ezek az építkezések mind katonai jellegűek voltak, mert vagy vár, vagy alagut építésére vonatkoztak. Ilyen török építkezési emlékek maradtak viszsza Budán, Pécsen és Debrecenben. Budáról ma is köztudomású, hogy teljesen alá van alagutazva, de még mindig nem akadt senki, aki felderítette volna ezeket az alagutakat.

Baja város története eredetileg avar nyomokra vall, de később Francovilla néven a rómaiak építették ki. A Baján található alsó építkezések legelőbb helyen a rómaiak által megkezdett és legtöbbször befejezett csatornázások

kiágazásai, vagy folytatásai voltak. Ez a magyarázata annak, hogy a török uralom alatt állott városok valóságban alá vannak aknázva.

Baja városa is hosszú másfél évszázadon át nyögte a török igát. Baján a törökök vára a mostani polgári fiúiskola helyén és közeli környékén volt. Amikor az iskolát építették — mondotta el nekünk Heller Richárd polgári fiúiskolai igazgató — találtak is egy török eredetű, kővel kirakott, furt kutat, amelyet az iskolai építkezések során befeleztak.

Általában a kutban ugyancsak a török megszállás idejéből fegyvereket — egy egész arzenált — is találtak, amelyeknek azonban nyomuk vesztett. Régi visszaemlékezés szerint a kutba befelezték azokat, mert abban az időben még nem volt nálunk kifejldve a ré-

giségek iránti megbecsülés.

Megállapított igazság az, hogy egész Baja városa alatt katakombaszerű folyosók húzódnak végig, amelyek vonalait, mélységét, irányát és kiterjedését még ma sem sikerült megállapítani. Egy ilyen alsó folyosó az Erzsébet királyné utcai régi szerb templom alatt és környékén ágazik el s fővonala a Kamarás-Dunához vezet. Tény az, hogy a szerb templom alja csakugyan alagutazva van embermagasságu, széles csatornahálózattal, amelybe egy kocsi befér s elhaladhat, a magassága pedig embermagasságnál.

Az Erzsébet királyné uton a régi Freund Manó-féle ház alatt is elhalad ez az alagut, amelyből 1840 körüli időben készített téglákat szedtek ki az alagut oldalfalából. Ez azonban nem azt jelenti, hogy az alagut ekkor készült, hanem azt, hogy az omladozó alagut-szádát ekkor javították, hogy megóvják a beomlástól.

Ugyanilyen mély, török eredetű alagutakat találtak az Erzsébet királyné utcai régi Gludovác-féle ház alatt is, amely ház ma Schlisser Miksáé. Ez a ház a Mayer-féle vaskereskedéssel szemben van. Erről az alagutról ma egyedül Gludovác alezredes adhatna felvilágosítást, aki jelenleg Budapesten lakik.

Ebben az alagutban gyermekkorában 35—40 évvel ezelőtt lentjárt több gyermekpajtásával Fogt Ferenc temetkezési vállalkozó. Hatalmas, nagy alagut volt, de az égő gyertya elaludt a kezükben, mire megrettenve visszafutottak. Fogt Ferenc ebből az alkalomból emlékezik egy vincellérré, aki lent járt ebben az alagutban a szent végig kutatta. Hosszu ideig haladt az alagutban, amíg nem egy vaskapura bukkant. Nehéz feltárni ezeket az alagutakat most, mert a környék házainak a klozetjeit ezekbe az alagutakba vezetik.

Igen valószínű, hogy a városban vannak olyan mélyenfekvő alsó csatornák, amelyek évszázadok óta nem voltak tisztogatva s amelyekben évszázadok óta gyülemlik a szenny. Az Erzsébet királyné-utcai lakók nem is tudják, mi van házaik alatt s hogy hová vezetnek a klozetek tartalmát.

A legkézenfekvőbb az a feltevés, hogy ezek az alagutak a polgári fiúiskolától ágaznak el, mert az volt a török várfészkek magva s onnan építették foglyaikkal a spahik ezeket a menekülésre tervezett földalatti futóárkokat, amelyek az iskolától az Erzsébet királyné-utcán át haladnak a Kamarás-Duna vízérléniájába.

Bizonyos az is, hogy ezek a feltáratlan földalatti folyosók, katakombaszerű üregek, barlangok és alagutak nagy mértékben meg fogják majd nehezíteni annak idején, ha komoly kivételre kerül a sor, a város csatornahálózatának kiépítését. Már csak emiatt is jó volna feltárni ezeket a török eredetű alagutakat, amelyek a város egyes utcái és házaik alatt elhúzódnak.

Mindenesetre kívánatos volna, hogy mindazok, akik a földalatti csatornahálózatról közelebbit tudnak, lejáratait ismerik, vagy abban már meg is fordultak esetleg, adataikat alkalmas módon közöljék szerkesztőségünkkel.

A pénzügyminiszter- riumban foglalkoznak a hadikölcsönök valorizá- ciójával.

Ismeretes, hogy különböző érdekviseleti sürgetésekre, felszólalásokra, feliratokra egy a miniszterelnök, a pénzügyminiszter, a népjóléti miniszter több ízben tett kijelentéseket a hadikölcsön valorizációjára vonatkozóan, történni azonban nem történt semmi. Most azután hír szerint Wekerle Sándor pénzügyminiszter rendelkezése a pénzügyminiszteriumban a hadikölcsön valorizáció kérdését a legkülönbözőbb tanulmányok tárgyává tették.

A miniszterium kölcsönosztályában folynak ezek a tárgyalások, de ugyancsak tanulmányozzák a kérdést a Pénzügyintézet Központban is, ahol annakidején a hadikölcsönök nosztrifikálása történt.

A tanulmányozás két irányban terjed ki. Mindenekelőtt meg akarják állapítani, hogy pontosan milyen összegű hadikölcsön valorizációjáról van szó, másodsor pedig meg akarják állapítani, hogy a valorizáció milyen megterhelést jelentene, illetőleg milyen összeget követelne meg a legkülönbözőbb megoldások esetén. Ezek a számítások igen bonyolultak, mert a pénzügyminiszterium előtt több, mint 300 megoldási tervet fekszik.

Általában azt hiszik, hogy a hadikölcsön valorizációjának megoldását a jövő évi költségvetés tárgyalásáig elő akarják készíteni, hogy ebből az alkalomból a kormány már bizonyos megoldási lehetőségeit terjesszen a törvényhozás elé. Természetes, hogy ez az elgondolás még nem jelentené a valorizáció időpontjának és mértékének megállapítását is.

Bajai pasztellek egy pécsi lapban.

A pécsi Dunántul munkatársa a napokban Baján járt s lapjában a következő megfigyelésekről számol be ezen utjával kapcsolatban:

Baja alatt apró csónakok rajzanak a vizen. Amikor a „Szent Imre” a Sugovica torkolatához ér, a csónaksereg vad iramban rohan a hajónak. Mindenki a korláthoz szalad, hogy lássa, mi következik most. Az óriáshajó mögött tarajló hullámokon, mint dióhéjak táncolnak az apró csónakok. Az egyikben három, tíz-tizenkét éves suhanc vihog. A csónak tótágast áll, a hajó korlátja mögött felsikolt egy asszony.

Válaszul az egyik csibész a csónak orrából hatalmas szaltóval a vízbe ugrik. A következő pillanában feje már ott táncol a víz hátán. Az egész képe kacag. A hölgy reszketve fogja a hajó korlátját.

És a gyerek kiölti rá a nyelvet.

A bajai Déri-kert olyan szép, amilyen talán az elvesztett paradicsom le-

Szebb lesz, mint volt ujkorában.

Kopottas

színes cipőjét

ne dobja el,

mert 150 fillérért teljesen jótállás mellett

újjáfestem

a legdivatosabb színekből választhat.

Modern gépemmel 1 órán belül elkészítem.

Stellner Zsigmond

cipőkereskedő Baja, Vörösmarty M.-u. 1. szám.

Telefon: 287.

Bécsi gázgyári
diókokszt
Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

Kívánatra elküldök érte. A szín tartásáért szavatolok.

Elkészítés után hazaküldöm. Nem kopik és nem törőd-zik.

hetett. Egy csodás szépségű park a város közepén. Illattenger és a színek orgiája kavargó itt. És a platánok alatt hintákat nyaggatnak vidám kisgyerekek. A bunn árnyas fűz alatt regényt olvas, — Decobra vagy Courts-Mahler lehet, — apró szökőkutakon játszik a nap-sugár. És csend köröskörül.

Budapest díszes lehetne ez a kert, hogy Pécsről ne is beszéljünk.

Érdekes még idevetni azt, amit Halasról ír, hogy csak hat korcsmája van. Minden utcában kettős fasor, park, park után következik. És mélységes, gyógyító csend köröskörül. Leeresztett rollók, csukott zsalugáterek. Villamosnak nyoma sincs, autó csak távolról téved ide. Boldog város ez.

Csak a sarkon álló sisakos rendőr sejteti, hogy ebben a városban is laknak adófizető polgárok. A város egyik nevezetessége az iszapos Sóstó-fürdő, a másik az a tény, hogy alig van hat korcsmája. Itt mindenki bortermelő. Az autochton lakosságot nem látni a városban. Az dolgozik künn a tanyákon.

HÍREK.

Rekordot javít az augusztusi kánikula.

A néhány nappal ezelőtt még egészen őszbecsavarodott augusztus végre rátalált magára és néhány nap óta hamisítatlan kánikulai verőfényrel ragyogta be a várost. A hőmérő higánya árnyékban tegnap 35 Celsius fokra szaladt fel; napon pedig 47 fokot is meghaladta. Azok, akik szorgalmas nézői a hőmérőnek, mondják, hogy napon ilyen meleg, mint tegnap, az egész esztendőben nem volt.

Mára ismét nagy meleg ígéréttel kelt fel a nap. A reggeli hőmérséklet-mérésnél kint, hogy a hőmérő 19.4 Celsius fokkal startolt reggel 7 órakor, délelőtt pedig, mikor a sorokat írjuk, ismét felletta áll a higanyoszlop a skála 30-as fokának. Akármilyen hőt is sugároz ki így kánikula végén a nap, az ősz mégis előrevetit árnyékát: nyakunkon van a vénasszonyok nyara. A nappalok rövidebbek, az éjszakák hirtelen lehűlnek. A kánikula még erőlködik és távol tartja az ősz beköszöntését. A meteorológiai intézet viszont változatlan szép időt és egyre fokozódó kánikulát jósol.

— **Rendkívüli egyházközségi közgyűlés.** A bajai evangélikus egyházközség f. é. augusztus 31-én d. e. 11 ó. rendkívüli egyházközségi közgyűlést tart a templomban, melyre a közgyűlés tagjait ez uton is meghívja az elnökség. Tárgy: a kerületi gyámintézet elnökségére elrendelt szavazás megejtése.

— **Képesítéshez akarják kötni a fűszerkereskedelmet.** Nagy akciót indított a Baross Szövetség a fűszerkereskedelem megmentésére. A szakmát képesítéshez kívánják kötni olyan formán, hogy fűszer-és csemegekereskedésekben csak 4 polgárit végzett tanoncot lehet alkalmazni. Azt is követeli tervezetében a Szövetség, hogy a tanoncidő elvégzése után ne következék be automatikusan a felszabadulás, hanem a tanonc mint gyakornok folytassa még bizonyos ideig működését több főnök keze alatt. A gyakorlati idő letelte után főnöki bizottság előtt vizsgáztatnák le a jelöltet, akiből csak a vizsga sikeres letétele után válhasák meg a kereskedelmi tevékenység segéd.

— **Országos lakberendezési és háztartási vásár Budapesten.** Az Országos Iparegyesület ez év augusztus 30-tól szeptember 15-ig rendezi lakberendezési és háztartási bemutatóját és vásári kiállítását. A kiállítás alkalmából a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium féláru jegy váltására jogosító igazolványokat bocsájtott ki, melyek a Budapesten való tartózkodásra négy napig érvényesek. Ilyen féláru jegy váltására jogosító igazolványok, melyek egyúttal a vásáron belépőjegyt is szolgáltatnak, 2 pengő 80 fillér ellenében a Bajai Menetjegyirodában szerezhetők be.

— **Románia és a jövő háború.** A Cuventul feltűnésteltető cikke közöl egyrészt a romániai kémkedési botrányokról, másrészt arról, hogy Románia hadi helyzete igen gyöngye. Nem szolgál ugyan közelebbi adatokkal a Cuventul, de általánosságban jelzi, hogy amikor minden szaktekintély szerint a jövő háborúja kémiai háború lesz s amikor minden számottevő állam, így különösen nagymértékben a szomszédos Oroszország erre a kémiai háborúra rendezkedett be, Románia teljesen előkészületlen ebben a tekintetben.

— **Egy magyar főgimnázium és könyvtár sorsa Erdélyben.** A nagykirályi piarista magyar főgimnáziumot a román uralom hatalmi szóval megszüntette. A magyar intézetnek három ezer kötetes nagyértékű könyvtárát a padlásra vitték s most újabb — titokban — makulatura papirként árulják s így a könyvtár könyveivel most a nagykirályi hentesek sajtot és szalonnát pakolnak.

— **Értekezlet a kompártjáró ügyében Sükösdön.** A Dunán létesítendő nyilvános kompártjáró ügyében ma, csütörtökön délelőtt 11 órakor Sükösdön a belügyminiszter kiküldöttjének elnöksége alatt értekezlet és közgazdatisi bejárás volt. Az értekezleten Baja városát dr. Binder Péter városi tanácsnok képviselte. Remélhetőleg a kompártjáró kérdése közmegegyezésre talál majd megoldást.

— **Mem engedélyezték a szociáldemokraták hétfői tüntetését.** A budapesti főkapitányság ma délelőtt oly határozatot hozott, hogy a szociáldemokratáktól hétfői felvonulását nem engedélyezi.

— **Országos Vendéglőskongresszus Esztergomban.** A Vendéglőskongresszus Országos Szövetsége Esztergomban tartja évi közgyűlést, ahová közel 600 vendég érkezett. A kongresszus résztvevőit a város polgármestere üdvözölte.

Rádió

Csütörtök, augusztus 28.

3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Rádió Szabad Egyetem.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5:10: Takács István felolvasása.
5:30: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye.
6:30: Máthé Elek dr. előadása.
7:00: Kuruc-est.
8:00: Keleti hangverseny.
Utána: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

U-R-A-N-I-A

Augusztus hó 30-án, szombaton d. u. 6 és este fél 9 órai kezdettel

Gustav Fröhlich és Elga Brunk együttes főszerrelésével

Félelem

Gyönyörű társadalmi dráma 9 felvonásban.

Kísérő filmje:

Tökmaglovag

Szenzációs vígjáték 9 felvonásban.

Hiradók.

Annyit kap, amennyit vásárol,

50 kg-os plombált zsákokban vesz

la gázgyári diókokszot, tojásszenet, porosz-szenet, aprított tűzfát, kovács-szenet, retorta bükkfaszenet

a legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIJA

szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.

Telefon 266.

Szent István-tér 7.

Telefon 266.

A bajai kir. járásbíró, mint te-lekkönyvi hatóság.

8433/1930. tkv. szám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Szvorény Pál madarasi lakos végrehajtatónak Janatka József és neje Nyilas Franciska dávodai lakos végrehajtatást szenvedők ellen indított végrehajtatási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtatási árverést 4 q buza tőkekövetelés és járuléka, valamint a csatlakozottaknak kimondott Vándor Antalnak 227 P. 20 f., Janatka Istvánnak 70 P., Greiner Rózának 150 P és a Magyar Általános Takarékpénztárnak 2000 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a bajai kir. járásbíró, mint te-lekkönyvi hatóság a következők szerint árverést 1930. évi szeptember hó 20-ik napján délután 4 órakor Dávod községében a következők szerint: A. 1-2. sor és 6627 és 6628 hrsz. alatt foglalt 460 és 599 □-l területű szőlőnek Janatka Józsefné sz. Nyilas Franciska néven álló 7/12 részére 374 P; ugyanazon betétben A. 1-2. sor és 6629 hrsz. alatt foglalt 517 □-l területű szőlőnek ugyanannak néven álló 7/12 részére 193 P kikiáltási árban; a dávodai 449 sz. tkv. betétben A. 1-2. sor és 6622, 6623 hrsz. alatt foglalt 2 hold 754 □-l és 340 □-l területű szántó és szőlőnek Janatka Józsefné sz. Nyilas Franciska néven álló 19/36 részére 1320 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1930. évi szeptember hó 20-ik napján délután 4 órakor Dávod községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverési szándékozók kötelesek bányapénztár a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bányapénztárnak előleges bírói letéti helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170. §§; 1908: XL. t.-c. 21. §).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomában a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bányapénztár által ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Baja, 1930. évi május hó 20. napján

Dr. Albert József s. k. ömkf. jzö.

A kiadvány hitelűl: Pinbenszky kiadó.

Egy 200 köbcentiméteres PUCH gyártmányu

motorkerékpár

olcsón eladó. Cim: Szent Antal-u. 43.

Eladó háztelek

Baján, a Budapesti uton 190

□-l beépített, úrs sarok-telek, házhelynek kiválóan alkalmas — eladó.

Felvilágosítás kapható Kölcsey-utca 11. szám alatt Blüchternél (Rosenthal-ház.)

Egy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló

LAKÁS

a Szent István-téren NOVEMBER 1-RE KIADÓ.

Közelebbi felvilágosítást ad: Magyar Általános Takarékpénztár Fiókja.

PRIMA gázgyári diókoksz, porosz diókoksz és porosz szobafűtési szenet

nagyban és kicsinyben leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160. 111. 234.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalu

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT ÜDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT TELEFON 290.

„CSEPEL” kerékpárok főlerakata

BSA Sarolea motorkerékpárok
varrógépek — számológépek.
REMINGTON írógépek.
Fegyver-, lőszer-, lőporárusítás.
Szakszerű javítóműhely.

Horváth Vilmos
BAJA, VÖRÖSMARTY UTCA 6. SZ.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabli- motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puch-
művek R. T. Hupmobile, Steyrművek, Norton, Ford, Indián,
Ariel-Morgan-Velo-
cette, Magyarország
vezérképviselői is a
felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen
küld a „Wing Oil” Baja és környéke képviselője

Fränkel Ignác, Baja
Mechanikai műhely. Bpesti-út 16. sz. Raktár.

Wing Oil

Ajtóvédő

fürdőszobabutor és klozetülés celluloidból
Polgár Gyula Türr István-u 5. sz. Tel. 234

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.
Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,
Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.
*Hodvász fizetési feltételek.
Macsóny havi részletek.*
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olcsón
kapható
Utry Pál Fiai
Telefon 280. Alapítás 1895.

Baján a Belvárosban, Pázmány utca, az
Ertl féle kert mellett újonnan épült,
adómentes, 3 szobás
családi ház
hall és összes mellékkeliségekkel együtt
szabad kézből eladó.
Főbb értékesítést Mikolczky Ferenc,
Petőfi Sándor-utca 43.

Saját gyártmányu
**lőszörpaszirsziták,
paszirtékők**
olcsón kapható
UTRYNÁL.
Erzsébet kir.né-u. 38. Tel 280.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jó
barátainkat, hogy 5 napit távollét után
üzletem vezetését újra átvettem és a
konyhát, úgy mind eddig is, anyámmal
együtt vezetem. Amikor ezt a mélyen
tisztelt közönséggel tudatom, ígérem
együttal, hogy a legjobb dolgokat sü-
töm és főzöm. A legolcsóbb árakban
elvállalok eljegyzéseket és keresztelése-
ket. Tekintse megkirakatunkat.

Kiváló tisztelettel
Goldberger Sándor
Prohászka-utca 3.

Aug. 25-től aug. 31-ig,
reggel fél 8 óráig
Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyászati patikája tart
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszer-tár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Kényelmes ülésű személy-
Autó
helyi és vidéki turákra olcsón bérelhető
Balog Andornál, Baja, Árpád-utca 6
Telefon 342. sz.

Celluloid ajtóvédők.
Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!
Kereszthurok, páncéltőkés, fekete
rövid. teljesen új
zongora
sürgösen eladó.
Ósz utca 1. szám alatt.

Le rakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskut.
Erdős István
Érsekcsanád.
Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.